

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100962

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-10-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Вікторія Юріївна

2. Viktoriia Melnyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 025 - Музичне мистецтво

Дата захисту: 26-10-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2148

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Явище афламенкадо в аспекті взаємодії мистецьких практик
2. The Phenomenon of Aflamencado in the Aspect of Interaction of Artistic Practices

Реферат:

1. Дослідження присвячене висвітленню особливого відгалуження музичної культури Іспанії, що склалося у процесі історичного розвитку культури андалуських gitanos, яка відома сьогодні під назвою мистецтва фламенко. Феномен фламенко створює відкритий простір для наукових досліджень. Ця культура набула поширення і стала відома в усьому світі з середини XIX століття. Даний період, відомий як «золота доба фламенко» (1850–1910), характеризується появою специфічних вечірніх шоу фламенко, що поширилися не тільки в Іспанії, а й за її межами. Ці фактори створили умови для комерційного успіху фламенко. Подальша його комерціалізація сприяла впровадженню нових форм функціонування давньої традиції. Пошук композиторських прийомів її відтворення (творчість композиторів періоду Ренасім'єнто), опанування сценічних та екранних медіа (поява ópera flamenca, ballet flamenco, zarzuela, кінострічки К. Саури) суттєво вплинули на формування національної ідеї. Фламенко як мистецтво, що має потужне коріння в минулому,

але добре адаптується до сучасних реалій, сприймається як певна художня єдність, котра має своє характерне обличчя, яке добре впізнається у будь-яких форматах. Його, створене протягом століть трикомпонентне ядро (слово, музика, пластика), існує і дотепер. У даній роботі цю єдність пропонується називати «кодом фламенко» як сукупності музично-мовних, пластичних та виконавських канонів відтворення життєвого досвіду у художніх проявах. «Код фламенко» не тільки зберігає «сліди» минулого, він проявляє міцність культури андалуських *gitanas* у різноманітних міжкультурних, міжетнічних, міжмистецьких взаємодіях. Їх результати свідчать про високий рівень адаптивності практики фламенко до будь-яких соціально-культурних умов, що реалізуються у багаторівневих процесах афламенкадо. Поняттям *aflamencado* (у перекладі – «той, що набуває характерних ознак фламенко») визначаються у даному дослідженні явища асиміляції практики фламенко в чужорідних середовищах, в тому числі регіональних, художніх тощо. У первинному значенні афламенкадо використовується виключно у сфері, що пов'язана з жанровими розвідками культури андалуських циган – *gitanas*. Разом з тим, у ході історичного розвитку фламенко сформувалася певна низка схожих процесів, які розповсюдилися й на інші рівні функціонування складних міжмистецьких утворень. Цю точку зору покладену в основу проблемного ракурсу даної дисертаційної праці. Метою дослідження є обґрунтування нового рівня концепції афламенкадо та виявлення на конкретних прикладах специфіки функціонування «коду фламенко» у різних міжмистецьких взаємодіях. Об'єктом дослідження є музична традиція фламенко у міжмистецьких взаємодіях. Предметом – ідея афламенкадо та принципи її реалізації у художньому просторі ХХ–ХХІ століть. Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що у дисертації вперше визначено «код фламенко» як стале явище, трикомпонентне за своєю структурою (слово, музика, пластика); розглянуто явище афламенкадо як практика використання трикомпонентного «коду фламенко» у міжмистецьких взаємодіях; визначені основні принципи функціонування мистецтва *gitanas* в аспекті його сучасного оновлення; охарактеризовані у відповідному ракурсі конкретні зразки композиторської та виконавської творчості як самобутнього відтворення фольклорних ідіом; введені у науковий обіг аналітичні репрезентації музичних композицій А. Альби, Ф. Г. Лорки, Х. Парги, їх виконавських інтерпретацій. Уточнено і доповнено: сучасні теоретичні концепції історії фламенко; шляхи академізації та гібридизації цієї фольклорної практики; методи аналізу явищ міжмистецьких взаємодій, у тому числі аудіовізуальних рішень та їх втілення у художніх структурах інтермедіальних текстів; роль комерційного чинника у розвитку фольклорної традиції в сучасних мистецьких реаліях; значення творчого внеску Ф. Г. Лорки у формування «*flamenco nuevo*». Закцентована унікальна здатність фламенко до розвитку, акумулювання та своєрідного перетворювання інтонаціонального досвіду, який пізнавався у безпосередніх контактах з іншими художніми практиками. Наголошена його спроможність «зберігати сліди» власної присутності у будь-яких інших автентичних, соціальнокультурних, мистецьких явищ, які протягом століть поставали у горизонтах його існування. Актуальним наразі залишається вивчення фламенко не тільки як локального явища, а й світового бренду, адже кожна національна культура, в тому числі і українська, знаходить свої дотичні грані із фламенко. Множинність сучасних явищ фламенко ставить нові питання в його осмисленні, фокусує увагу на процесах різного роду «гібридизації», яку яскраво демонструє протягом всього свого існування традиція фламенко. Потреба вписати її в широку тематику компаративістики – одне з перспективних напрямів подальших досліджень.

2. The study is dedicated to highlighting a special offshoot of the musical culture of Spain formed in the process of historical development of the culture of Andalusian *gitanas*, which is known today under the name of flamenco art. Flamenco phenomenon creates an open space for scientific research. This culture has become widespread and known throughout the world since the mid-nineteenth century. This period, known as the "golden age of flamenco" (1850-1910), is characterized by the emergence of specific evening flamenco shows, which was spread not only in Spain, but also abroad and created the conditions for commercial success. Its further commercialization contributed to the introduction of new forms of functioning of the ancient tradition. Search for composer techniques for its reproduction (creativity of composers of the *Renasimiento* period), mastering stage and screen media (appearance of *ópera flamenca*, ballet flamenco, zarzuela, films by K. Saura) significantly influenced the formation of the national idea. Flamenco as an art with powerful roots in the past, but adapts well to

modern realities, is perceived as a certain artistic unity that has its own which is well recognized in all formats. Its three-component (word, music, plastic) core, which was formed over the centuries, three-component (word, music, plastic) core, exists to this day. In this work, it is proposed to call it the "flamenco code" as a set of musical and linguistic, plastic and performing canons of reproduction of life experience in artistic manifestations. This "flamenco code" not only keeps "traces" of the past, he shows flamenco strength in a variety of intercultural, interethnic, interstellar. The results of such interactions indicate a high level of adaptability of flamenco practice to, which are implemented in multi-level Aflamencado processes. The concept of aflamencado (in translation - "one that acquires the characteristic features of flamenco") means the phenomena of assimilation of flamenco practices in foreign media are determined in this study, including regional and artistic, etc. In its original meaning, "aflamencado" is used exclusively in the sphere, which is associated with the genre exploration of the culture of Andalusian gypsies - gitanas. At the same time, during the historical development of flamenco, a certain number of similar processes were formed, which spread to other levels of functioning of complex interstellar formations. This cancer is the basis of the problem angle of this dissertation. The purpose of the research is to justify a new level of the concept of "aflamencado" and identifying on specific examples the specifics of the functioning of the "flamenco code" in various art's interactions. The object of research is the musical tradition of flamenco in interstellar interactions. The subject is the idea of "aflamencado" and the principles of its implementation in the artistic space of the 20th-21st centuries. The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that the "code flamenco" is a permanent phenomenon three-component in its structure (word, music, plastic); considered the phenomenon of "aflamencado" as a practice of using a three-component "flamenco code" in art's interactions; the basic principles of the functioning of the art of gitanas in the aspect of its modern renewal are determined; specific samples of composer and performing creativity as an original reproduction of folklore idioms; analytical representations of musical compositions by A. Alba, F. G. Lorca, J. Parga and their performing interpretation. Clarified and supplemented modern theoretical concepts of flamenco history, ways of academization and hybridization of this folklore practice, methods for analyzing the phenomena of art's interactions, including audiovisual solutions and their implementation in artistic structures of intermedial texts; the role of a commercial factor in the development of folklore tradition in modern artistic realities the value of the creative contribution of F. G. Lorca to the formation of "flamenco nuevo". The unique ability of flamenco to develop accumulation and ability to a peculiar transformation of intonational experience, which are recognized in direct contacts with other artistic practices. Its ability to "keep traces" of his own presence in any other social and cultural, artistic phenomena that for centuries appeared in the horizons of its existence. The study of flamenco remains relevant not only as a local phenomenon, but as a global brand, every national culture, including Ukraine, finds its own topics for dialogue with flamenco. The multiplicity of modern flamenco phenomena raises new questions in its comprehension, focuses on the processes of various kinds of "hybridization" which is clearly demonstrated throughout its existence by the flamenco tradition. The need to fit it into the broad subject of comparative studies is one of the promising directions for further studies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мельник В. Ю. Практика aflamencado у сучасному фортепінному виконавстві. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. зб. наук. ст. Вип. 56. Харків : ХНУМ, 2020. С. 266 – 280.

- Melnyk Viktoria. «Iberia»: Music of I. Albenis in the K. Saura's Lens. European Journal of Arts. Scientific journal. 2021. No 4. P. 71 – 77.
- Мельник В. Ю. «Код фламенко»: структурні компоненти та їх взаємодія в художній практиці. Fine Art and Culture Studies. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. № 4. С. 58 – 66.
- Мельник В. Ю. «Іспанські стародавні пісні» Ф. Г. Лорки: діалог поета з традицією фламенко. Науковий вісник музичної національної академії України ім. П. І. Чайковського зб. наук. ст. Вип. 136. Київ : НМАУ, 2023. С. 198 – 211.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Анфілова Світлана Геннадіївна

2. Svitlana G. Anfilova

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жаркова Валерія Борисівна

2. Valeriya Zharkova

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Асталош Габріела Ласлівна

2. Gabriella L. Astalosh

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сердюк Олександр Віталійович

2. Oleksandr Serdiuk

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Підпорінова Катерина Вікторівна
2. Kateryna Pidporinova

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського**Код за ЄДРПОУ:** 02214350**Місцезнаходження:** площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рощенко Олена Георгіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рощенко Олена Георгіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна